

Пјотр Мироха

(Јагелонски универзитет, Краков)

ДЕЛАТНОСТ ЧАСОПИСА *НОВОРЕЧЈЕ* У ОКВИРУ СРПСКИХ И ПОЉСКИХ ИСТРАЖИВАЊА НЕОЛОГИЗАМА

1. Увод

Српски часопис „Новоречје“ се издаје од 2019. године и посвећен је искључиво истраживању неологизама. Уредници су у првом броју одредили његов популарнонаучни профил. Објављују се и нови текстови и радови раније објављени у другим публикацијама. Отворен доступ садржају часописа *Новоречје* на Интернету је погодан за заинтересоване. Чланци су подједнако посвећени новим облицима речи као и еволуцији појмовног садржаја који одговара већ устаљеним лексичким јединицама. Такође се разматрају методолошка питања у потрази за најбољим начинима проучавања неологизама.

Циљ овог чланка је приказ истраживања неологизама на страницама часописа *Новоречје* у ширем контексту српских приступа новој лексици која ће бити представљена у односу на погледе у пољској науци.

2. Часопис *Новоречје*

Створено 2019. године, *Новоречје* не зачиње српска истраживања неологизама у језику. С једне стране, *Новоречје* упућује на досадашња достигнућа, а са друге, представља значајан покушај да се иде у корак на пољу ових истраживања. Уреднички тим чине главни уредник Дејан Ајдачић и уредници Ђорђе Оташевић, Слободан Новокмет и Јован Јовановић. Свој допринос дали су и аутори Александар Милановић (Milanović, Ајдачић, Оташевић, 2019), Рајна Драгићевић (2020), Весна Ђорђевић и Марина Николић (Оташевић, Ђорђевић, Nikolić, 2020).

Иако часопис објављује практично само научне чланке, он има мисију коју је редакција дефинисала на следећи начин:

Радујемо се језички обдареним саговорницима који лепим речима богате српски језик чувају његов дух са жељом да га пренесу и будућим поколењима.

Ми смо отворени за нове појаве и речи, али нам није потребна свака гласовно неприкладна страна реч ако можемо да је заменимо неком лепшом речју (Načela)

То, међутим, не значи да су истраживања представљена у *Новоречју* пуристичка¹ или да њиме доминира прескриптивни тренд². Управо супротно, много простора посвећено је опису свих оних лексичких појава које су у последње време постале део српског узуса.

Овај описни приступ уосталом очигледан је у рубрикама часописа. Наиме, стални елемент – поред опсежног одељка „Чланци“ – постоји одељак „Грађа“ са описима неологизама, који представљају нове јединице за *Речник нових речи* Ђорђа Оташевића и колега (Ђорђевић, Nikolić, Otašević, 2019; Otašević, Ђорђевић, Nikolić, 2020). Поред тога, у рубрици „Поновно објављујемо“ су прештампане студије о неологији из других публикација. Повремено постоје и вести о научним сусретима везаним за истраживање нове лексике, попут разговора о најновијим трендовима у употреби неологизама у српском језику, који је одржан 29. јануара 2019. године у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду (Milanović, Ajdačić, Otašević, 2019).

Ако чланци имају нормативне елементе, тачније – када садрже препоруке – аутори покушавају да изнесу језичке аргументе њима у прилог. На пример, такав став заузима Јована Јовановић у раду о феминативима у српском језику (Јовановић, 2020а; 2020б). Ова лингвисткиња је уверена да женска имена за називе професија нису страна српском језичком систему. Она, међутим, тврди да би употреба дате феминативне лексеме требало да одговара променама у ванјезичкој стварности, тј. феминизацији дате професије.

---

¹ „Лингвистички пуризам се генерално схвата као претерана брига за језик која произлази из емоционалних, а не рационалних поставки. То је брига за „чистоту језика“ (лат. *purus* – „чист“), настојање да се из њега уклоне (или – у мање екстремној верзији – не дозволе) такви елементи, обично лексички, који се сматрају непожељним“ (Markowski, 2005, 126–127). Најпознатији и најраспрострањенији облик пуризма је националистички пуризам. Према овом ставу, „чистоћа језика поистовећује се са изворном природом његових елемената, а заправо са лексиком родног језика“ (Markowski, 2005, 127).

² Прескриптивизам се схвата као синонимни термин за „лингвистички инжењеринг“ (v. pr. Rusiecki, 1994).

3. Новоречје на тлу српских истраживања неологизама

Као што је већ поменуто, нове речи на српском су и раније проучаване. Различите правце ових истраживања укратко представља Ђорђе Оташевић у свом чланку „Нове речи и њихово бележење“ (Оташевић, 2020). До сада су речници неологизама играли најважнију улогу. Најстарије издање је био *Речник нових речи* Јована Ћирилова (са два издања – 1982; 1991). Сличан речник, *Речник нових речи* припремио је и познати лингвиста Иван Клајн (Клајн, 1992). Публикацију овога типа приредио је и Ђорђе Оташевић (2004; 2005; 2008а).

Специјализовани часописи пружају велике могућности за праћење нових праваца у развоју лексичких јединица у језику. Оташевић даје примере оваквих публикација за руски и француски језик. До покретања *Новоречја* у Србији није било сличних публикација. Тренутно стање лексике такође се може пратити у новим издањима речника, томовима који допуњују вишетомне описне речнике, па и у двојезичним речницима. Терминолошки речници могу да обављају сличну функцију, јер је „професионални жаргон“ један од најбрже растућих лексичких домена. Неологизми се понекад јављају и у оквиру тзв. допунских речника мање познатих речи, који читаоцима објашњавају високоспецијализоване речи, егзотизме и нову лексику. Могућности бележења нових речи непознатих широј публици представљају оно што Оташевић назива „прегледним речницима“ – то су речници у оквиру строго дефинисаних семантичких домена које понекад објављују у часописима за преводиоце, попут српског часописа *Преводилац* (Оташевић, 2019с, 73).

Оташевић такође уочава потенцијал Интернета и веб страница за прикупљање нових лексема. Даје пример сајта *štaZnači.com* (Оташевић, 2019с, 73). О могућностима које Интернет отвара истраживачима неологизама биће речи у фрагменту који сумира пољске приступе новим речима.

Што се тиче осталих научних проблема повезаних са неологизмима у српском језику, релативно рано су постављена питања о разликовању неологизма и окационализама (в. Оташевић, 1993). Даље је Ђорђе Оташевић покушао, на основу опсежног прегледа лингвистичке литературе – углавном српске и руске, размотри питања прецизних дефиниција. Примећује (слично пољским лингвистима) да се појам неологизам обично дефинише или преуско, превише уопштено или прешироко. Он сам разликује неколико параметара који разликују неологизме, међу којима су „први и основни [...] је време“ (Оташевић, 2008б, 40) у односу на неку ранију фазу развоја језика. Други параметар је „простор употребе“, тј. припадност стандардном језику, а не жаргону или идиолекту (за разлику од окационализама) (Оташевић, 2008б, 41). Последња од наведених одлика неологизама је њихо-

ва „новина“ – то јест, у ком погледу лексичка јединица може бити нова. Оташевић помиње облике речи, али и значења, идиоме и префиксо- и суфиксоиде (Otašević, 2008б, 41). Као што ће бити примећено касније, многа питања која постављају српски лингвисти блиска су питањима која се истовремено појављују у пољској лингвистици.

Када говоримо о истраживањима српске неологије, треба поменути и сродна истраживачка поља. Ту спадају проучавање жаргона, као и тзв. урбана етнолингвистика. Вреди посветити и неколико речи разумевању концепата жаргона и сленга. У пољској социolingвистици прихваћено је као прво „[у] основи [...] садржи особину тајности и припадности касти“ (Grabias, 1997, 140). С друге стране, постоје тенденције да се значење појма жаргона прошири на све социолекте. Појам сленга у пољској литератури је релативно млад – преузет је из енглеског језика, где се односи на „оне типове језика које настају у омладинским круговима и резултат су спонтане, изражајне језичке креативности“ (Grabias, 1997, 141).

Из перспективе пољске терминологије, истраживање жаргона на српском језику требало би стога дефинисати пре као истраживање сленга. У њима најважнију улогу имају различити речници усмерени пре свега на особености говора у Београду – *Rečnik savremenog beogradskog žargona* (Gerzić, Gerzić, 2000) и *Beogradski frajerski rečnik* (Imami, 2000), као и двојезични енглеско-српски – *Двосмерни речник српског жаргона и жаргону сродних израза* (Andrić, 2005). Монографију посвећену сленгу објавио је и Ранко Бугарски (2003).

Потоња истраживања, међутим, усредсређују се првенствено на један специфични аспект лексике сленга, на тзв. лексичке амалгаме, некада зване у пољској лингвистици контаминацијама (kontaminacji słowotwórczy)³. Сам Бугарски користи термин који је сковао Иван Клајн *сливенице*. Он такве речи дефинише као:

leksičk[e] blend[e] koje nastaju procesom slivanja „dveju reči ili njihovih delova u novu celinu, često ali ne i obavezno motivisanim preklapanjem njihovih formalnih segmenata, pri čemu tako dobijena tvorenica najčešće i semantički predstavlja kombinaciju delova koji su ušli u njen sastav” (Bugariski, 2018, 145).

Према Бугарском, ова врста лексике најчешће се може наћи у жаргону младих, називима установа за децу, медијима – посебно електронским, огласима, политичким дискурсима, називима институција, фестивалима, изложбама, удружењима, пројектима, насловима књига, као као и на језику деце, народној етимологији, лапсусима или играма речи. Ову врсту лек-

³ Проблемом творбе речи амалгама (сливеница) у пољској лингвистици бавили су се, између осталих, Хенрик Кардела (Kardela 2006) и Агњешка Либура (Libura 2015).

сичких појава лингвиста је описао у својим наредним публикацијама (Bugarski, 2009; 2010; 2013; 2014; 2016; 2018). Широко поље истраживања представља и урбана етнолингвистика којом се бавио Предраг Пипер (в. 2008).

4. Нова лексика у пољској лингвистици

Пре него што представимо приступе неологизмима које су српски истраживачи представили у *Новоречју*, требало би укратко осматрити како је ово поље истраживања разматрано у пољској науци. То би могло да заобиђе појмовне неспоразуме, али такође и да покаже бројне сличности.

На пример, Тереса Смулкова разматра бројне дефиниције неологизма и изводи закључак, с једне стране, о неприступачности овог појма из појмовног апарата лингвистике, а с друге стране о његовом претерано широком значењу (Smólkowa, 2001, 11–14). Према истраживачу, неологизам је лексичка јединица, нова у погледу структуре, значења или везе са другим јединицама, потпуно или делимично стабилизована у лексичком стандарду; неологизам: морфолошки, семантички (неосемантизам), фразеолошки; то су такође нове позајмљенице из другог језика (Smólkowa, 2001, 14)

Овај појам је одвојен од околионализма, који се у пољској и руској традицији дефинише по Хрушћинској (1978) као „нова реч која се појавила само у одређеном тексту“ (Smólkowa, 2001, 14). Смулкова такође уводи концепте стабилованих и нестабилних неологизама, где су потоњи они који се „појављују у неколико различитих текстова различитих аутора, али су сувише ретки да би се са сигурношћу могли сматрати лексемама“ (Smólkowa, 2001, 14–15). Што се тиче хронолошког критеријума, у студији „Неологизми у савременој пољској лексици“ - „као савремени неологизми генерално се сматрају речи настале после Другог светског рата“ (Smólkowa, 2001, 24)

Тереса Смулкова је спровела истраживање нове лексике у пољском језику у Опсерваторији за језик Института за пољски језик при Пољској академији наука. Један од резултата рада опсерваторије био је речник неологизама *Речи, речи ... Да ли их знате? (Słowa, słowa... Czy je znasz?* Smólkowa et al, 2013). У издање је унета и лексика која

се јавља у речницима пољског језика, објављеним од 1990-их до данас, али ове речи су расуте, не разликују се одговарајућим квалификатором, уклопљене су у целокупни језички материјал садржан у тим речницима. Велика већина јединица у овој студији није наведена чак ни у најновијим речницима (Smólkowa et al, 2013, 5)

Лексички ресурс публикације „укључује речи које су се углавном појавиле у пољском језику у последње две деценије“ (Smólkowa et al, 2013, 5)

Основни критеријуми при одабиру материјала били су „време појаве речи у новинским текстовима, углавном из деведесетих година и касније, и учесталост њиховог појављивања на Интернету и [...] у картотекама“ (Smólkowa et al, 2013, 5)

У Пољској постоје и други слични пројекти. Језичка опсерваторија делује и међу лингвистима на Варшавском универзитету (Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego). Делатност ове опсерваторије одликује употреба Интернета и укључивање уочених промена у лексички које пријављују корисници Интернета – тзв. *crowdsourcing*. Као део сајта <noweuryazy.uw.edu.pl> неологизми додати у речник се дефинишу низом критеријума. Пре свега, таквима се сматрају речи које су у пољски језик ушле после 1989. – према старијем и средњем поколењу лингвиста, или после 2000. – према млађим лингвистима. Неологизмом се не сматра само појединачна реч, већ то може бити и читава синтагма. Штавише, није важно да ли је реч формално нова или је реч о неосемантизму. Додатни критеријуми укључују одсуство навођења лексеме у меродавним општим речницима пољског језика и речницима страних речи, као и присуство или ширење у стандардном језику.

Лексика, која се у језику појавила после 1989. године, забележена је и у двојезичном пољско-немачком језику *Polnisch-deutsches Wörterbuch der Neologismen*:

[У речнику су забележене домаће и позајмљене речи, значења речи и устаљене синтагме које су се појавиле у одређеном временском периоду. Морале су оне да већ стекну наиндивидуална обележја, мерљива одређеном учесталости употребе, чињеницом да су постале део стандардног језика или да су на путу да у њега уђу. Није битно да ли је ова нова реч већ наведена у општем речнику или не, први фактор који одређује је период настанка -последњих петнаест до двадесет година, односно после 1989/90. Изузета је искључиво стручна и жаргонска лексика, као и очигледни оказационализми [...], као и индивидуализми повезани са конкретним текстовима и ситуацијама, који су свесно створени ради повећања експресивности [...] (Worbs et al., 2007, X)

Међу пољским речницима нове лексике треба поменути још једну књигу *Nowe słowa* аутора Жежи Бралчика (Bralczyk 2007) као и серију публикација коју је уредио Анджеј Богуславски, међу којима је најновија је том *Verba polona abscondita. Sonda słownikowa III* (Bogusławski, Danielewiczowa, 2005). Међутим, то нису речници у строгом смислу те речи – они допуњују материјал који није забележен у претходним издањима серије,

представљајући не само неологизме *sensu stricto*, већ и укорене лексичке елементе који нису обухваћени претходним лексикографским радовима или су погрешно препознати или описани. Сами аутори признају да њихова амбиција није стварање исцрпног речника. Супротно томе, регистравање речи је има успутан и насумичан карактер, јер је циљ пре предлагање строжијих лексикографских решења (Bogusławski, Danielewiczowa, 2005).

Проблемима неологизма у пољском језику бавили су се и Беата Новаковска (Nowakowska 2005), Кристина Вашакова (Waszakowa 2005), Јан Ваврињчак (Wawrzyńczyk 1992), Пјотр Вјерхоњ (Wierzchoń 2008) и Ерика Ворбс (Worbs 2009).

5. Истраживања неологизама у часопису *Новоречје*

Тематски спектар чланака у часопису *Новоречје* је широк. Актуелном питању феминатива посвећује се велика пажња. О питању да ли се женска имена могу сматрати изведеним из мушких имена из семантичке перспективе, Ђорђе Оташевић расправља у чланку „Семантичке дефиниције нових фемининума“ (Оташевић, 2019а). Ову тему разматра и Јована Јовановић. У холистичком приступу, на примеру лексеме „тренерка“, ова ауторка представља могућности творбе речи – стварања феминатива у српском језику, а с друге стране, примећује постојање одређених ограничења социолингвистичке природе (Јовановић, 2020а, 2020б).

Такође се говори о другим категоријама деривата при творби речи. Слободан Новокмет анализира неологизме створене помоћу суфикса *-ина*, који на српском обично даје аугментативе (Novokmet, 2019а). Развој нових формата у творби речи прати Рајна Драгићевић на примеру *-оид* и *-саурус*, *-заур*. Разматрања Драгићевићеве су посебно занимљива јер она покушава да уз упоредни приступ развоју неологизама и изведе и закључке прогностичке природе. Анализе истраживача такође доприносе теорији творбе речи, разјашњавајући разлику између суфикса и суфиксоида (Dragićević, 2020).

Аутори *Новоречја* такође испитују и друге типове формалних сличности између неологизама – оне који се тичу основе у творби речи. Ђорђе Оташевић је у једном од чланака посветио пажњу антропонимским неологизмима, које у политичком дискурсу често чине имена српских политичара, председника Александра Вучића и политичара Демократске странке Драгана Ђиласа (Оташевић, 2020а).

Аутори који објављују у дотичном часопису не ограничавају се на лексику, нову само у погледу форме, већ и значења као Јована Јовановић у тексту „Нова употреба придева *хуман* у савременом српском језику“ (Јовановић, 2019). Аутори анализирају и фразеолошке неологизме – на пример,

Дејан Ајдачић то чини испитујући новонастале фразеологизме у семантичком пољу спорта (Ајдачић, 2019).

На страницама часописа има места и за пограничне неолошке феномене који би могли бити од интереса за тумаче књижевности. Говоримо о индивидуализмима који се јављају код аутора српске авангарде Димитрија Митриновића и Драгана Алексића (Ајдачић, 2020b). Предмет анализе су такође нови појмови из ванјезичке стварности, којима корисници језика покушавају да доделе могуће тачне лексеме. Пример овде је разматрање назива „лежећи полицајац“ у српском и ухрватском језику (Novokmet, 2019b).

Конечно, постављају се и методолошка питања. Ђорђе Оташевић у својим текстовима скреће пажњу на могуће ефикасне начине праћења нових трендова у лексици (Оташевић, 2019d), као и на методе ублажавања неизбежне непотпуности описних речника (Оташевић, 2020b).

Чланци су претежно емпиријски – аутори очигледно више воле суочавање са материјом живог језика него чисто термилошке расправе. То не значи да нису свесни потребе да се јасно дефинишу појмови. Супротно томе, Ђорђе Оташевић примећује, на пример – паралелно са пољским истраживачима – да на пољу истраживања нове лексике концептуални алати често немају строге дефиниције:

Неолошка терминологија, не само српска, није уједначена тако да термине неологизам, неологизам у ужем смислу, нова реч у ужем смислу, околионализам, узуални неологизам, нормативни неологизам, стандардни неологизам, околионални неологизам, стилистички неологизам, ауторски неологизам, семантички неологизам, лексички неологизам, лексичко-семантички неологизам, неосемантизам, индивидуализам, индивидуализам-околионализам, потенцијална реч, кованица, хапакс и др. лингвисти користе у различитим значењима (Оташевић, 2020a, 11).

Решења овог компликованог проблема, која аутори *Новоречја* предлажу, имају практичну природу – у својим емпиријским истраживањима обично узимају у обзир лексику које нема у најновијим издањима важних речника српског језика. Слободан Новокмет укључује *Речник српскохрватског књижевног језика* Матице српске, *Речник српскохрватског књижевног и народног језика* Српске академије наука и уметности (до сада објављено 18 томова) и једнотомни *Речник српскога језика* Матице српске (Novokmet, 2019a, 38). Ђорђе Оташевић, прикупљајући материјале за речнике нових речи, узима у обзир последње радове и до сада објављене речнике неологизама које су приредили Иван Клајн и Милан Шипка (Клајн, Шипка, 2006), као и речних нових англицизама у српском језику *Do you speak anglosrpski?* (Vasić, Prčić, Nejgebauer, 2001).

Није тешко приметити да је ова пракса слична решењима коришћеним у „опсерваторијама“ на пољском језику. На тај начин, аутори – и српски и пољски – избегавају стерилне терминолошке спорове и фокусирају се на појаве које се појављују у језику који се динамички мења.

6. Закључно разматрање

Часопис *Новоречје* се уписује у дугу традицију српских истраживања језичких неологизама. Отварајући странице за чланцима посвећеним овој теми, часопис иде у корак, сагласно многим истраживачима, са све брже растућим лексичким ресурсима језика. Емпиријске студије, које су доминантне међу објављеним текстовима, доносе у закључцима и доприносе теоријске природе. Ови закључци, често у складу са налазима пољских лингвиста, сигурно могу бити занимљиви славистима такође изван Србије. Дефинитивно вреди да часопис *Новоречју*, уско посвећен истраживању нове лексике у језику, посвети своју пажњу међународној словенској заједници – то може дати опипљиве резултате у виду упоредних приступа најновијим трендовима у лексичким системоидима словенских језика.

LITERATURA

- Ajdačić, D. (2019). *Sportske komponente u novim srpskim frazeologizmima*. „Novorečje” br 1, s. 59–68.
- Ajdačić, D. (2020). *Autorski neologizmi-individualizmi Dimitrija Mitrinovića (1913) i Dragana Aleksića (1922)*. „Novorečje” br 2, s. 37–46.
- Andrić, D. (2005). *Dvosmerni rečnik srpskog žargona i žargonu srodnih izraza*. Beograd: Zepter Book World.
- Bogusławski, A., Danielewiczowa, M. (2005). *Verba polona abscondita. Sonda słownikowa. III*. Warszawa: Elma Books.
- Bralczyk, J. (2007). *Nowe słowa*. Warszawa: Hachette.
- Budowa słownika* (b.d.) Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. <https://nowewyrazy.uw.edu.pl/budowa-słownika.html>. 8.07.2020.
- Bugarski, R. (2003). *Žargon – lingvistička studija*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Bugarski, R. (2009). *Teorijske osnove urbane dijalektologije*. W: *Evropa u jeziku*. Ur. R. Bugarski. Beograd: Biblioteka XX vek, s. 77–102.
- Bugarski, R. (2009). *Evropa u jeziku*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Bugarski, R. (2010). *Jezik i identitet*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Bugarski, R. (2013). *Sarmagedon u Mesopotamiji*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Bugarski, R. (2014). *Putopis po sećanju*. Beograd: Biblioteka XX vek.

- Bugarski, R. (2016). *Jezici u potkrovlju*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Bugarski, R. (2018). *Govorite li zajednički?* Beograd: Biblioteka XX vek.
- Chruścińska, K. (1978). *O formach potencjalnych i okazjonalnych*. W: *Z zagadnień słownictwa współczesnego języka polskiego*. Red. M. Szymczak. Wrocław: Ossolineum, s. 69–79.
- Ćirilov, J. (1982). *Rečnik novih reči, izraza i značenja nastalih u srpskohrvatskom jeziku posle drugog svetskog rata*. Beograd: Narodna knjiga.
- Ćirilov, J. (1991). *Novi rečnik novih reči, izraza i značenja preuzetih iz drugih jezika ili nastalih u srpskohrvatskom jeziku posle Drugog svetskog rata*. Beograd: Bata.
- Dragičević, R. (2018). *Srpska leksika u prošlosti i danas*. Novi Sad: Matica srpska.
- Dragičević, R. (2020). *Neke tendencije u tvorbi reči u savremenom srpskom jeziku*. „Novorečje” br 2, s. 129–139.
- Đorđević, V., Nikolić, M., Otašević, Đ. (2020). *Građa za rečnik novih reči (2)*. „Novorečje” br 2, s. 61–126.
- Gerzić, B., Gerzić, N. (2000). *Rečnik savremenog beogradskog žargona*. Beograd: Istar.
- Grabias, S. (1997). *Język w zachowaniach społecznych*. Lublin: UMCS.
- Imami, P. (2000). *Beogradski frajerski rečnik*. Beograd: NNK International.
- Jovanović, J. (2019). *Nova upotreba prideva human u savremenom srpskom jeziku*. „Novorečje” br 1, s. 5–8.
- Jovanović, J. (2020a). *Feminizam u jeziku – noviji nazivi za ženska zanimanja*. „Novorečje” br 2, s. 47–50.
- Jovanović, J. (2020b). *Trenerka i još ponešto*. „Novorečje” br 2, s. 55–57.
- Kardela, H. (2006). *(Nie)podobieństwo w morfologii: amalgamaty kognitywne*. W: *Kognitywistyka 2. Podobieństwo*. Red. H. Kardela, Z. Muszyński, M. Rajewski. Lublin: UMCS, s. 195–210.
- Klajn, I. (1992). *Rečnik novih reči*. Novi Sad: Matica srpska.
- Klajn, I., Šipka, M. (2006). *Veliki rečnik novih reči i izraza*. Novi Sad: Prometej.
- Libura, A. (2015). *Kagrestkos i brzoskwiśnia. Wybrane problemy związane ze strukturą amalgamatów leksykalnych*. „Acta Universitatis Wratislaviensis. Języka a Kultura” nr 25, s. 189–200.
- Marić, A. (2007). *Neologizmi u slovačkom i srpskom jeziku*. „Slavistika” br XI, s. 267–273.
- Markowski, A. (2005). *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Milanović, A., Ajdačić, D., Otašević, Đ. (2019). *Iz razgovora*. „Novorečje” br 1, s. 29–31.
- Načela novorečja* (2019). „Novorečje” br 1, s. 1.
- Neologizmy* (b.d.). Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. <https://nowewyrazy.uw.edu.pl/neologizmy.html>. 8.07.2020.

- Novokmet, S. (2019a). *Nove reči sa sufiksom -ina i njegovim varijantama u srpskom jeziku*. „Novorečje” br 1, s. 38–54.
- Novokmet, S. (2019b). *Da li ležeći polijajac spava ili samo leži?* „Novorečje” br 1, s. 55–58.
- Nowakowska, B. (2005). *Nowe połączenia wyrazowe we współczesnej polszczyźnie*. Kraków: Lexis.
- Otašević, Đ. (1993). *Razgraničenje okazionalizama i neologizama*. W: *Naučni sastanak slavista u Vukove dane 23/2*. Beograd: Međunarodni slavistički centar, s. 251–255.
- Otašević, Đ. (2004). *Veliki rečnik novih i nezabeleženih reči 1*. Beograd: Alma.
- Otašević, Đ. (2005). *Veliki rečnik novih i nezabeleženih reči 2*. Beograd: Alma.
- Otašević, Đ. (2008a). *Rečnik novih i nezabeleženih reči (sažeto izdanje)*. Beograd: Alma.
- Otašević, Đ. (2008b). *Nove reči i značenja u savremenom standardnom srpskom jeziku: Lingvistički aspekt*. Beograd: Alma.
- Otašević, Đ. (2019a). *Semantičke definicije novih femininuma*. „Novorečje” br 1, s. 9–10.
- Otašević, Đ. (2019b). *Građa za rečnik novih reči (1)*. „Novorečje” br 1, s. 13–25.
- Otašević, Đ. (2019c). *Nove reči i njihovo beleženje*. „Novorečje” br 1, s. 67–73.
- Otašević, Đ. (2020a). *Tvorba deantroponimnih političkih neologizama (od prezimena Vučić i Đilas)*. „Novorečje”, br 2, s. 9–36.
- Otašević, Đ. (2020b). *Iscrpnost opisnih rečnika*. „Novorečje” br 2, s. 140–142.
- Piper, P. (2008). *O urbanoj etnolingvistici* W: *Etnolingvistička proučavanja srpskog i drugih slovenskih jezika. U čast akademika Svetlane Tolstoj*. Ur. P. Piper, Lj. Radenković. Beograd: SANU, s. 105–122.
- Rusiecki, J. (1994). *Postawy wobec języka w Anglii i w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej dawniej i dziś*. W: *Normalizacja języka w krajach Zachodu*. Red. A. Markowski, J. Puzynina. Warszawa: Semper, s. 9–28.
- Smółkova, T. (2001). *Neologizmy we współczesnej leksyce polskiej*. Kraków: IJP PAN.
- Smółkova, T. (red.) (2010–2014). *Nowe słownictwo polskie. Materiały z prasy lat 2001–2005*, cz. 1–5. Kraków: IJP PAN.
- Smółkova, T., Holly, K., Nowakowska, B., Żółtak, A. (2013). *Słowa, słowa... Czy je znasz?* Kraków: IJP PAN.
- Vasić, V., Prčića, T., Nejgebauer, V. (2001). *Do you speak anglosrpski? Rečnik novijih anglicizama*. Novi Sad: Zmaj.
- Waszakowa, K. (2005). *Przejawy internacjonalizacji w słotwórstwie współczesnej polszczyzny*. Warszawa: UW.
- Wawrzyńczyk, J. (1992). *Chronologizacja słownictwa nowopolskiego. W poszukiwaniu źródeł dokumentacyjnych neologizmów powojennych*. Toruń: UMK.

- Wierzchoń, P. (2008). *Fotodokumentacja. Chronologizacja. Emendacja. Teoria i praktyka weryfikacji materiału leksykalnego w badaniach lingwistycznych*. Poznań: Sorus.
- Worbs, E. (Hrsg.) (2009). *Neue Zeiten – neue Wörter – neue Wörterbücher. Beiträge zur Neologismenlexikografie und -lexikologie*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Worbs, E., Markowski, A., Meger, A. (2007). *Polnisch-deutsches Wörterbuch der Neologismen. Neuer polnischer Wortschatz nach 1989*. Wiesbaden: Harrasowitz.

Превод текста Пјотра Мирохе „Działalność czasopisma „Novorečje” na tle serbskich i polskich badań nad neologizmami“, *Poznańskie Studia Slawistyczne*, 19, 2020, s. 429–443. Превод са пољског језика - Дејан Ајдачић.